

Tuloksellisuustarkastus

Tarkastuskertomus 5/2018 Valtioneuvoston cleantech-strategian toimeenpano

Yhteenveto kertomusluonnoksen lausunnoista

Valtiontalouden tarkastusvirasto on saanut viitekohdassa mainitun tarkastuskertomuksen luonnoksesta palautetta seuraavasti:

- opetus- ja kulttuuriministeriö 4.10.2017
- työ- ja elinkeinoministeriö 9.10.2017
- valtiovarainministeriö 10.10.2017
- ympäristöministeriö 10.10.2017.

Lausunnonantajilla on ollut tilaisuus

- lausua näkemyksensä tarkastuskertomusluonnoksessa esitetyistä tarkastusviraston kannanotoista sekä
- esittää kertomusluonnoksen tekstiin korjaus- ja täsmennysehdotuksia.

Ennen lopullisen tarkastuskertomuksen antamista tarkastusvirasto on kertomusta viimeisteltäessä ottanut huomioon palautteen seuraavasti:

1. Lausunnonantajien näkemykset kannanotoista

Opetus- ja kulttuuriministeriöllä, valtiovarainministeriöllä ja ympäristöministeriöllä ei ollut huomautettavaa tarkastuskertomusluonnokseen.

Kannanotto: Strategian toimeenpanon toteutusvastuut olisi voitu jalkauttaa tehokkaammin, ja toimenpiteille nimettyjen vastuutahojen sitoutumista sekä hallinnonalojen välistä yhteistyötä olisi pitänyt tukea.

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunnossa asiaan liittyen mainitaan seuraavaa: ”Tarkastusraportissa todetaan, että strategian toimeenpano ei ollut laadukasta tai johdonmukaista, mutta ministeriöt ovat hoitaneet useimmat osoitetut toimenpiteet onnistuneesti. Tarkastusviraston olisi syytä huomioida, että strategia on itsessään ohjannut toimintaa haluttuun suuntaan saavuttaen suurimman osan tavoitteistaan edellisen hallituskauden aikana. Tämä kuvastaa ministeriöiden ja niiden alaisten toimijoiden toteutus- ja yhteistyökykyä ilman keskitettyä ohjaustakin.”

Edellä mainittu lausunto on ristiriidassa ympäristöministeriön lausunnon kanssa, joka tukee tarkastuskertomuksen kannanottoja. Ympäristöministeriön lausunnossa sanotaan seuraavasti: ”Tarkastusviraston alustava kannanotto nostaa nähdäksemme perustellusti esiin cleantech-strategian toimeenpanoon liittyvät epäkohdat. Erityisen merkittävänä pidämme sitä, ettei strategian toimeenpanoon liittynyt laajempaa ministeriöiden välistä yhteistyötä, joka olisi mahdollistanut toimien edistymisen ja niiden merkityksen arvioinnin sekä myös tarvittavien jatkotoimien määrittelyn. Näin ollen cleantech-strategia on merkittävilta osin voinut jäädä kirjaukseksi meneillään tai näköpiirissä olevista toimenpiteistä ilman että sillä olisi ollut laajempaa vaikuttavuutta cleantech toiminnan pidemmän aikavälin vauhdittamiseen valtioneuvoston taholta.” Tarkastushavainnot tukevat YM:n lausunnossa sanottua. Kannanottoja ei muutettu tältä osin.

Tarkastuskertomus ja tarkastusviraston suositukset

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunnossa toivotaan, että tarkastuskertomuksen julkaisemista vielä harkittaisiin, koska kertomuksen teksti saattaa henkilöityä pienen toteutustiimin yksilöihin. Tästä mahdollisuudesta keskusteltiin tarkastusvirastossa. Koska cleantechin strategisen ohjelman tiimillä oli vastuu toimeenpanosta ja tarkastushavainnot osoittavat kiistatta, että toimeenpano ei ollut onnistunut, ei tarkastusvirasto näe perustetta jättää tarkastuskertomusta julkaisematta. Kertomuksessa ei myöskään mainita yksittäisten henkilöiden nimiä.

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunnossa kysytään, rajoittuuko suositus strategiatyön toimeenpanon prosessiohjeesta vain kyseiseen ministeriöön. Tämän tarkastuksen kohteena oli työ- ja elinkeinoministeriön alaisen strategiatyön toimeenpano. Muiden ministeriöiden mahdollisia prosessiohjeita tai niiden tarvetta ei kartoitettu.

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunnossa pyydetään tarkempia tietoja dokumenttien arkistoinnista, mitä toinen kertomuksen suosituksista käsittelee. Tapauskohtaisesti tarvittavien dokumenttien määrittely ei ollut tämän tarkastuksen aiheena.

2. Teknisluonteiset täsmennys- ja korjausehdotukset

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunnossa viitataan Global Cleantech Summitin kustannustietoihin, jotka on toimitettu tarkastusvirastolle 26.9.2017. Tarkastuskertomusta on täydennetty näiden tietojen osalta.

Lisätietoja: Johtava tuloksellisuustarkastaja Katja Estlander p. 09 432 5855